

ТОРГІВЕЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО США З КРАЇНАМИ АФРИКАНСЬКОГО РЕГІОНУ

Кантемир Катерина Олександрівна

здобувачка вищої освіти

факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Україна

Шинкаренко Олексій Сергійович

здобувач вищої освіти

факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Україна

Науковий керівник: Лариса Іванівна Григорова-Беренда

ORCID ID: 0000-0002-8091-4333

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Україна

Сполучені Штати Америки прагнуть розшири ринки збуту своїх товарів і послуг в країнах Африки, що водночас сприяє економічному розвитку цих країн через збільшення обсягів глобальної, регіональної та двосторонньої торгівлі. Сполучені Штати Америки активно розширюють економічні зв'язки з країнами Африки, пропонуючи нові можливості для африканських компаній та експорту. Цей крок зумовлений динамічним зростанням економіки країн Африки на південь від Сахари.

Розширенню торгівельних відносин між Африкою та Сполученими Штатами Америки суттєво сприяло прийняття в 2000 році Закону про зростання та можливості в Африці (AGOA), а також реалізація програм преференцій у сфері торгівлі та інвестицій. Надаючи можливість безмитного ввезення до США майже всіх африканських товарів, AGOA допоміг розширити та диверсифікувати африканський експорт до США, водночас сприяючи покращенню бізнес-середовища в багатьох африканських країнах завдяки дотриманню відповідних вимог [1].

Торгівельні відносини між країнами Африки та США наразі демонструють стійку тенденцію до зростання. Частина країн Африки, включаючи Південно-Африканську Республіку, Марокко, Ботсвану, Кенію, Маврикій та Туніс, уклали спільні домовленості зі Сполученими Штатами Америки. Ці домовленості визначають ключові вектори співпраці, які мають пріоритетне значення для обох сторін (рис.1).

Наразі активно обговорюється створення Африканської континентальної зони вільної торгівлі (АКЗВТ), що передбачає введення спеціальних умов для ввезення товарів на територію Африканського континенту. Ця ініціатива призначена сприяти розвитку країн регіону, що є економічно слабозрозвиненими. В межах цього проекту передбачається забезпечення безмитного ввезення товарів до країн Африканського регіону, а також впровадження сприятливих юридичних умов для здійснення торговельних операцій. [1].

США приділяють особливу увагу своїм ключовим національним інтересам, які включають експансію та пошук нових ринків для своїх товарів і послуг. Ця стратегія має на меті позитивно вплинути на внутрішній ринок країни. У контексті співпраці зі

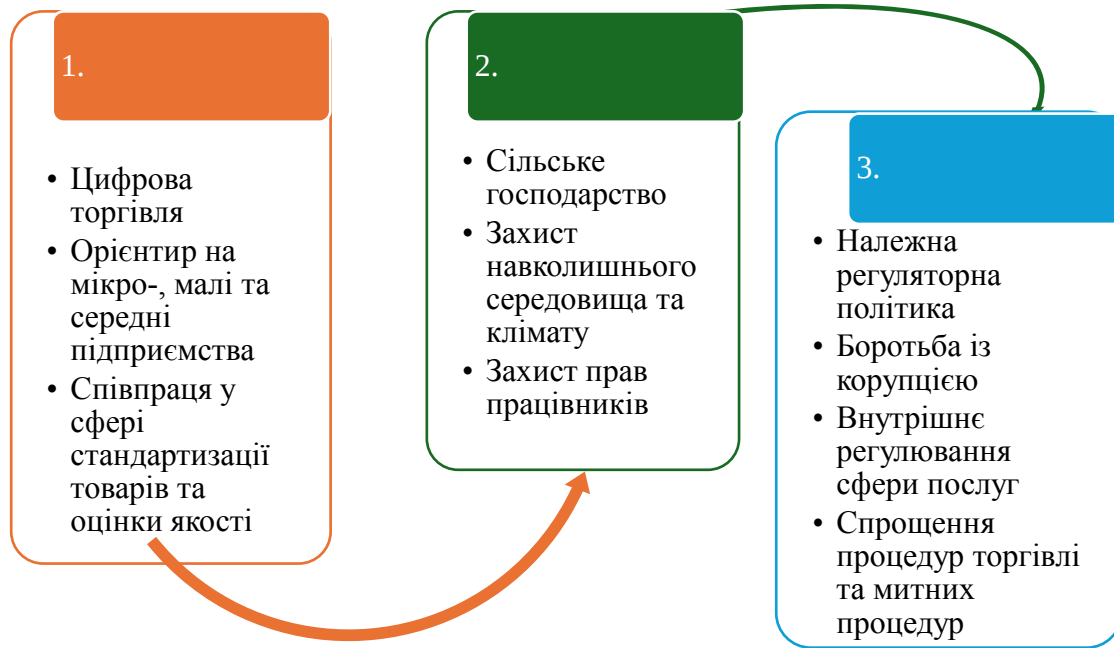

Рис.1. Ключові пріоритети та напрямки співпраці між США та країнами Африканського регіону, 2023 рік
(побудовано авторами за даними [1])

США, Африканський регіон може відзначити користь від динамічних інституційних факторів, які сприяють формуванню позитивного міжнародного іміджу на світовому ринку. Зокрема, це може відобразитися у збільшенні рівня зайнятості, зростанні доходів та економічному піднесенні країн регіону.

Дослідження експорту американських товарів до 49 країн, що входять до Африканського регіону, дозволило нам визначити середнє значення експорту США до регіону, а також проаналізувати, які країни мають показники експорту вищі або нижчі за середнє значення станом на 2022 рік (рис. 2.).

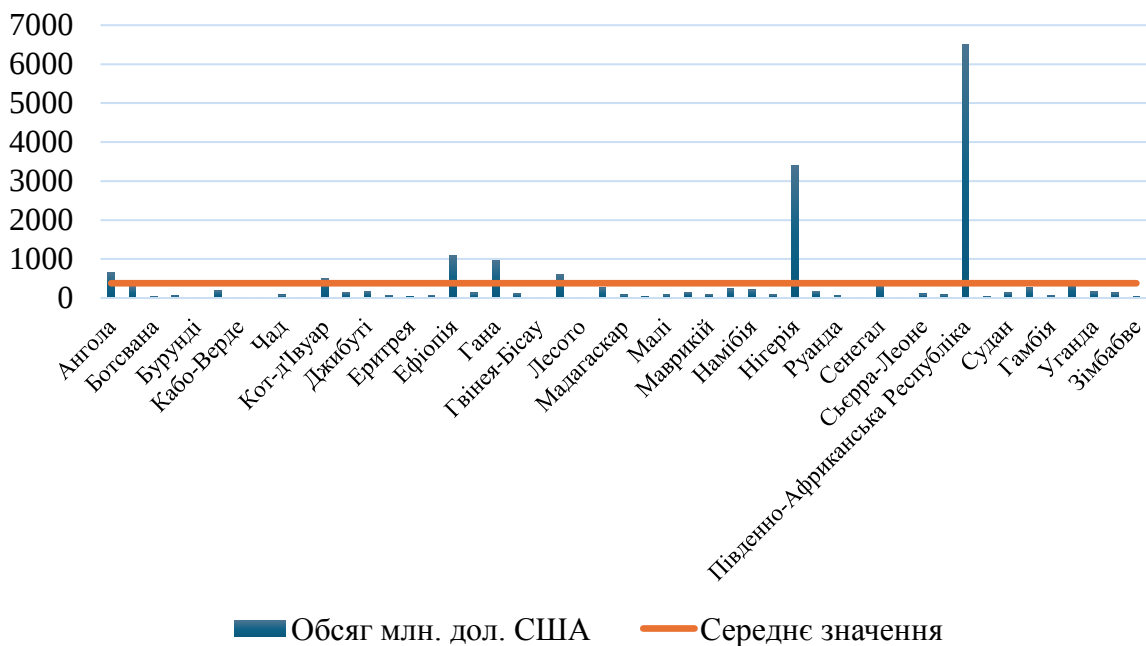

Рис. 2. Експорт товарів з США до країн Африканського регіону, 2022 р.
(побудовано авторами за даними [2])

Ранжування країн Африки за рівнем обсягів експорту товарів з США до країн Африканського регіону у 2022 році, представлено в таблиці 1.

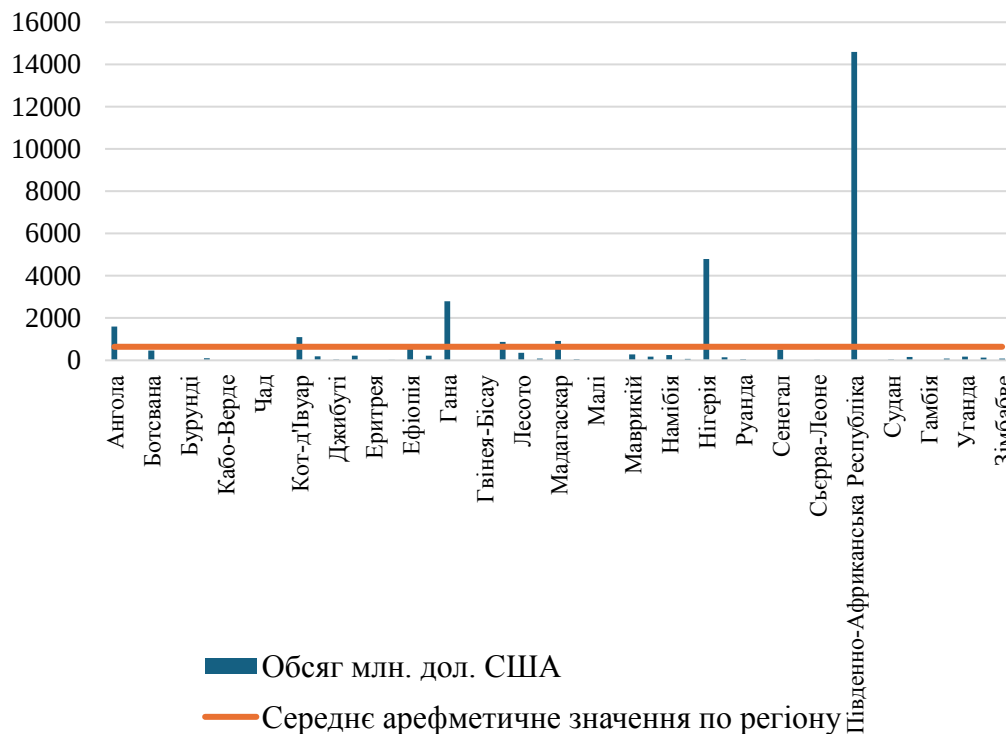
Таблиця 1

Поділ країн Африки за рівнем обсягів експорту товарів зі США

Рівень	Країни
Вище середнього значення	Ангола, Кот-д'Івуар, Ефіопія, Гана, Кенія, Нігерія, Сенегал, ПАР, Того
Нижче середнього значення	Бенін, Ботсвана, Буркіно-Фасо, Бурунді, Камерун, Кабо-Верде, ЦАР, Коморські острови, Демократична Республіка Конго, Джибуті, Екваторіальна Гвінея, Еритрея, Есватіні (Свазіленд), Габон, Гвінея, Гвінея-Бісау, Лесото, Ліберія, Мадагаскар, Малові, Малі, Мавританія, Маврикій, Мозамбік, Намібія, Нігер, Республіка Конго, Руанда, Сан-Тому і Принсіпі, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Сомалі, Південний Судан, Судан, Танзанія, Гамбія, Уганда, Замбія, Зімбабве

Побудовано авторами

Як видно з даних таблиці 1, більшість країн Африканського регіону має значення обсягів експорту товарів до США нижче середнього і лише 9 країн із 49 мають значення вище середнього. Крім того, важливо проаналізувати імпорту товарів з країн Африканського регіону до США (рис.3).

Рис. 3. Експорт товарів з країн Африканського регіону до США, 2022р.

(побудовано авторами за даними [2])

В таблиці 2 представлено ранжування 49 країн Африки за рівнем обсягів експорту товарів до США у 2022 році.

Таблиця 2

**Поділ країн за експортом товарів з країн Африканського регіону до США,
2022 р.**

Рівень	Країни
Вище середнього значення	Ангола, Кот-д'Івуар, Гана, Кенія, Мадагаскар, Нігерія, ПАР
Нижче середнього значення	Бенін, Ботсвана, Буркіна-Фасо, Бурунді, Камерун, Кабо-Верде, ЦАР, Чад, Коморські острови, Демократична Республіка Конго, Джибуті, Екваторіальна Гвінея, Еритрея, Есватіні (Свізіленд), Ефіопія, Габон, Гвінея, Гвінея-Бісау, Лесото, Ліберія, Малові, Малі, Мавританія, Маврикій, Мозамбік, Намібія, Нігер, Республіка Конго, Руанда, Сан-Томе і Принсіпі, Сенегал, Сейшельські острови, Сьєрра-Леоне, Сомалі, Південний Судан, Судан, Танзанія, Гамбія, Того, Уганда, Замбія, Зімбабве.

Побудовано авторами

З таблиці 2 наочно видно, що більшості країн Африки у 2022 році притаманний рівень нижче середнього значення в контексті обсягів експорту товарів до США і лише 7 країн з 49 мають значення вище за середнє.

Важливо підкреслити, що для США співпраця з країнами Африканського регіону не лише дає доступ до нових ринків збуту, але й дозволяє використовувати ці країни як «торгові хаби» для виходу на інші ринки. Цей аспект співпраці має значну економічну вигоду і для країн Африки, адже вони отримують додаткові доходи за рахунок транзиту товарів та послуг, а також мають можливість розвивати власні економічні зв'язки з іншими країнами.

Загалом, стан торговельних відносин між Африкою та США має тенденцію до зростання, що зумовлено інтенсивними інвестиціями з боку Сполучених Штатів та їх активністю на африканських ринках. Особливо це стосується окремих країн північної частини континенту, де спостерігається найбільший економічний розвиток, наприклад в ПАР. З огляду на обмежені можливості країн Африканського регіону самостійно швидко розвивати та створювати необхідну інфраструктуру для ведення діяльності в аграрно-індустріальних секторах економіки, партнерство з США може слугувати значним каталізатором економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Коротко про головне: Майбутнє торгівлі та інвестицій між США та Африкою./ In brief: The future of US-Africa trade and investment /. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/issue-brief/in-brief-the-future-of-us-africa-trade-and-investment/>
2. Офіс торгового представника США. ВИКОНАВЧИЙ ОФІС ПРЕЗИДЕНТА.//Office of the United States Trade Representative. EXECUTIVE OFFICE OF THE PRESIDENT. [Електронний ресурс]. URL: <https://ustr.gov/countries-regions/africa>.